

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17P/5/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713209975
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5713209975.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Martin v konaní pred samosudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú

L.. R. A. P., M.. XX.X.XXXX

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, dieťa rodičov - matky: Q. U. P., rod. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A., B. XXX/XX, právne zastúpená JUDr. Miriam Podhradskou, advokátkou so sídlom Martin, J. Kráľa 8 a otca: L. D., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Č. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Katarínou Turanskou, advokátkou so sídlom Martin, Štúrovo nám. 10520/13B, v konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Maloletá A. P., nar. XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je povinná zabezpečiť sústavnú a dôstojnú starostlivosť, o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj dieťaťa a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť výživné na maloletú A. 100.- eur mesačne, počnúc dňom 22.3.2013 splatných vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zameškané výživné za obdobie od 22.3.2013 do 31.12.2013 v celkovej 683,- eur je otec oprávnený splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

Matka U. P. je povinná umožniť otcovi L. D. stretávať sa s maloletou A. každý utorok a stredu v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v každú párnú sobotu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., za prítomnosti matky maloletej.

Otec prevezme maloletú v mieste bydliska matky a po ukončení styku odovzdá maloletú v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a styk otca s maloletým dieťaťom umožniť. Rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť bezprostredne po jej vzniku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 8.7.2013 sa matka domáhala určenia vyživovacej povinnosti otca L. D. voči maloletému dieťaťu A. P. s tým, že žiadala určiť výživné otcovi vo výške 400,- eur spätne počnúc

dňom narodenia dieťaťa. Prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dňa 24.7.2013 upravila návrh a žiadala, aby súd zveril maloletú A. P. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného vo výške 200,- eur od 22.3.2013.

Návrhom doručeným súdu dňa 17.7.2013 sa otec mal. A. P. domáhal zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec bude povinný prispievať na výživu maloletej sumou 50,- eur vždy do 20.-teho dňa v mesiaci k rukám matky a bude určené, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A.G. P. za prítomnosti matky v pondelok, stredu a piatok v čase od 16.00 do 18.30 hod. a v sobotu a v nedeľu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod.

Obidve veci boli uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 17P/5/2013 zo dňa 5.8.2013 spojené na spoločné konanie.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

Na pojednávaní obidvaja rodičia zotrvali na svojich podaných návrhoch. Matka maloletej uviedla, že býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, pričom s dcérou majú jednu izbu. Otec navštevuje dieťa pravidelne, aj na výživu prispieva v zmysle uznesenia súdu o nariadení predbežného opatrenia. Styk otca s maloletou prebieha v domácom prostredí, kde matka im necháva voľný priestor. Raz za mesiac otec dcérke niečo prinesie, plienky, alebo kombinézu, ale neporadí sa o potrebách maloletej.

Matka ďalej uviedla, že na domácnosť prispieva rodičom sumou 150,- eur, príjmy má spočívajúce v rodičovskom príspevku, prídavkoch na dieťa, výživnom nevydatej matky a výživnom, ktorým otec prispieva na výživu maloletej dcéry. U maloletej je diagnostikovaný reflux a v súčasnej dobe aj hypertonus dolných končatín. Je potrebné s maloletou tri až päťkrát denne cvičiť Vojtovu metódu, plánovaná je hospitalizácia. Právna zástupkyňa matky maloletého dieťaťa uviedla, že matka mala zvýšené výdavky v súčasnej dobe na nákup autosedačky, postieľky, stolíka a v prospech maloletej uzavrela aj poisťnú zmluvu s ročným poisťným v sume 259,- eur. Uviedla tiež, že matka súhlasí, aby sa otec s maloletou stretával každý utorok a stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú párnú sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod. Tiež uviedla, že doteraz na výživnom otec zaplatil 5-krát po 50,- eur, čo je 250,- eur.

Otec maloletej uviedol, že má záujem stretávať sa s dcérou častejšie ako doteraz. Keď sa stretne s dcérou, táto ho pozná, hrajú sa spolu, sem-tam jej niečo prinesie. Otec uviedol, že dom kupoval po narodení dcéry a má záujem, aby všetci žili spolu ako rodina. K svojim príjmom otec uviedol, že v minulom roku dosahoval príjem podľa daňového priznania, v súčasnej dobe má príjem trochu vyšší zhruba 700,- až 800,- eur mesačne. Maximálne je schopný platiť na výživné 80,- eur. V súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a bratom v jednoizbovom byte. Uviedol, že súhlasí s tým, aby bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a tiež súhlasí s tým, aby bol upravený styk otca s maloletou dcérou tak, že sa budú stretávať v utorok a v stredu od 17.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod.

Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že matka maloletého dieťaťa poberá rodičovský príspevok od marca 2013 vo výške 199,60 eur, tiež poberá od rovnakého dátumu prídavok na dieťa vo výške 23,10 eur a z čestného prehlásenia L. J. V. P. vyplýva, že matka maloletej prispieva na domácnosť sumou 150,- eur mesačne, čím sa pokrývajú náklady na bývanie a stravu. V zmysle uznesenia Okresného súdu Martin na nariadenia predbežného opatrenia, k rukám matky vyplácané výživné na maloletú vo výške 50,- eur mesačne a príspevok na výživu nevydatej matky vo výške 70,- eur mesačne. Vzhľadom na diagnostikovaný reflux u maloletej matka má výdavky mesačne zhruba 20,- eur na nákup rôznych vitamínov pre dieťa a 30,- eur na mlieko Nutrilon 1. V súčasnej dobe dokladovala matka aj zvýšené výdavky v súvislosti s nákupom postieľky, autosedačky, stolíka. Ohľadne príjmov otca z daňového priznania doloženého do spisu 15C/168/2013 (č.l.29) zistil, že základ dane za rok 2012 bol 9.209,03 eur a daňová povinnosť bola vo výške 1.057,21 eur, teda jeho príjem za rok predstavoval sumu 8.151,82 eur čo mesačne v priemere predstavuje sumu 679,32 eur. Z tohto príjmu otec dokladoval výdavky v zmysle uznesenia o nariadení predbežného opatrenia prispieva 50,- eur na výživu maloletej dcéry A. P., inú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom nemá. V zmysle rozsudku 15C/168/2013 Okresného súdu Martin prispieva na výživu nevydatej matky sumou 70,- eur. Odvody do sociálnej poisťovne predstavujú sumu 165,73 eur mesačne, do zdravotnej poisťovne 55,02 eur mesačne. Dokladmi Sipo preukázal výšku

poplatku za elektrinu v sume 20.- eur mesačne, dokladoval splátky úveru vo výške 127,93 eur a 51,65 eur. Tiež uviedol, že prispieva na bývanie sumou 200.- eur mesačne s cestovým do práce sú spojené náklady vo výške 60.- eur mesačne.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spoločne prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní ich schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a zistený skutkový stav veci, súd mal za to, že je v záujme maloletého dieťaťa vyhovieť návrhu oboch rodičov a dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky. Pri zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matky súd rozhodol aj na základe súčasného stavu, kedy dieťa je v rannom veku, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá zabezpečuje jeho celodennú starostlivosť, ktorá je zvýšená aj vzhľadom na v súčasnej dobe diagnostikované zdravotné problémy u maloletého dieťaťa, pričom matka so znalosťou veci zabezpečuje aj túto zdravotnú starostlivosť. V tejto súvislosti súd prihliadol aj k súhlasnému stanovisku otca.

Vzhľadom na skutočnosť, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby si trvalo budovalo a upevňovalo aj svoj vzťah k otcovi, súd upravil stretávanie sa s maloletou v zmysle dohody obidvoch rodičov a súd považuje za pozitívne, že rodičia boli schopní sa dohodnúť ohľadne stretávania sa otca s maloletým dieťaťom. Takéto stanovisko rodičov bude jednoznačne nápomocné pri upevňovaní rodičovských pút k maloletému dieťaťu a naopak.

Vzhľadom na skutočnosť, že ohľadne zverenia maloletého dieťaťa do výchovy jedného z rodičov a úpravu styku maloletého dieťaťa s druhým z rodičov sa rodičia vedeli dohodnúť, tak súd zameral svoje dokazovanie predovšetkým na zistenie skutočností rozhodujúcich pre určenie vyživovacej povinnosti otca. Pri určení konkrétnej výšky výživného súd vychádzal zo zásad pre určenie výživného uvedených v zákone o rodine. Predovšetkým súd zisťoval výšku odôvodnených potrieb maloletej, výšku príjmov oboch rodičov, zvažil životnú úroveň oboch rodičov, prihliadol na to kto z rodičov sa o dieťa osobne stará a pri určení konkrétnej výšky výživného prihliadol tiež na finančné možnosti otca.

Pri určovaní nákladov na maloleté dieťa súd posudzoval náklady uplatnené matkou. V tejto súvislosti súd akceptoval náklady na bývanie dieťaťa zhruba vo výške 50.- eur, pričom vychádzal z toho, že matka býva spolu s maloletou dcérou u svojich rodičov, kde podľa predložených dokladov celkové náklady na bývanie predstavujú sumu 318,23 eur pre štyroch ľudí, to znamená polovica nákladov na bývanie by predstavovala pre matku a dieťa z toho 159,- eur. Ani tieto náklady starí rodičia maloletej nežiadajú,

žiadajú 150,- eur na náklady na bývanie spojené so stravou pre matku. Z tejto sumy potom súd vychádzal a bol toho názoru, že je možné prerozdeliť túto sumu na 50.- eur na bývanie matky, 50.- eur na bývanie dieťaťa a 50.- eur na stravu matky, ktorou prispieva svojim rodičom. Ďalšie výdavky, ktoré je potrebné v súvislosti s maloletým dieťaťom pokryť súd špecifické náklady súvisiace so zdravotným stavom, predovšetkým mesačný nákup mlieka Nutrilon 1 vo výške 30.- eur mesačne, tiež súd akceptoval náklady uplatnené matkou, ktoré dokladovala výpismi z registračných pokladníc a súviseli s nákupom plienok mokrých utierok vo výške 50,-eur a drogérie pre maloletú vo výške priemerne 30.- eur mesačne a nákupy oblečenia priemerne vo výške 30.- eur mesačne. Na bežné lieky prevažne preventívneho charakteru súd akceptoval sumu 20.- eur mesačne. Celkové náklady na výživu dieťaťa súd teda akceptoval vo výške 210.- eur mesačne len na skutočne nevyhnutné nutné náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na maloleté dieťa mesačne, v tejto sume samozrejme nie sú zahrnuté väčšie jednorazové výdavky, ktoré matka tiež preukázala ako napríklad nákup autosedačky, ktorej kúpa je nevyhnutná pri preprave dieťaťa autom, nákup postieľky čo je takisto nevyhnutnosť, nákup detskej sedačky, stolíka a podobne. Pokiaľ ide o príjem matky, táto má príjem spočívajúci v rodičovskom príspevku 199,60 eur a v prídavku na dieťa 23,10 eur, vo výživnom, ktorým otec prispieva na výživu jej a maloletého dieťaťa, celkový príjem teda predstavuje sumu 332,70 eur, pričom suma 199,60 eur a 23,10 eur sú sumy, ktorými sa na nákladoch dieťaťa podieľa štát. Pokiaľ ide o náklady samotnej matky, táto má náklady akceptovateľné súdom ako už bolo vyššie uvedené zhruba 100.- eur z toho 50.- eur na bývanie a 50.- eur na stravu, ktorou sumou prispieva svojim rodičom. Na bežnú existenciu matky táto nedokladovala žiadne výdavky, avšak je pochopiteľné, že aj ďalšie náklady na svoju hygienu, oblečenie matka musí vynaložiť. Celkové príjmy teda matky a dieťaťa dohromady predstavujú sumu 332,70 eur a celkové výdavky matky a dieťaťa, ktoré boli preukázané predstavujú sumu 310.- eur, nie sú v tom však zahrnuté náklady mimoriadnych výdavkov ako už bolo spomínané a náklady na bežné výdavky matky súvisiace s nákladmi na oblečenie, drogériu a podobne. Z uvedeného je zrejme, že teda matke a dieťaťu zostáva na takéto bežné výdavky 20.- eur mesačne, z čoho je reálny predpoklad, že matke a dieťaťu musí vypomáhať aj jej blízka rodina, teda starí rodičia zo strany matky. Táto skutočnosť vyplýva aj z faktu, že matka uzavrela v prospech dieťaťa poisťovnú zmluvu s ročným poisťným 259,- eur. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že o dieťa sa osobne stará matka, ktorá tým čiastočne vyvažuje svoju povinnosť podieľať sa na zabezpečení potrieb dieťaťa finančnou sumou, i keď osobná starostlivosť o dieťa nekompenzuje vyživovaciu povinnosť rodiča v plnej výške. Celkovo súd má za to, že pokiaľ matka vykonáva osobnú starostlivosť o dieťa, bolo by spravodlivé, aby otec sa podieľal viac ako 50% na zabezpečení základných potrieb dieťaťa, ktoré sú preukázateľne 200,- eur mesačne a teda vyživovacia povinnosť vo výške 100.- eur mesačne sa súdu javí spravodlivá a optimálna. Pri určení vyživovacej povinnosti, ktorú súd určil vo výške 100.- eur mesačne na maloleté dieťa, ktoré je otec je povinný platiť, súd v zmysle § 62 ods. 2 ZoR posudzoval aj schopnosti a možnosti a majetkové pomery otca. Jeho príjem v minulom roku predstavoval 679,32 eur, dnes podľa svojho tvrdenia príjem predstavuje 700.- až 800.- eur mesačne. Z toho nevyhnutné výdavky, ktoré súd zohľadnil, predstavovali sumu 610,45 eur a tieto výdavky spočívali vo výživnom na nevydatú matku a dieťa celkom v sume 110.- eur, odvody do sociálnej poisťovne 165,73 eur, odvody do zdravotnej poisťovne 55,02 eur, cestovné do práce 60.- eur, poplatok za elektriku 20.- eur a 200.- eur mesačne na bývanie, pričom súd je toho názoru, že túto sumu výdavkov spočívajúcich vo výdavkoch na bývanie v sume 200.- eur nie je možné akceptovať celú, pretože ako otec uviedol, štyria dospelí ľudia obývajú jednoizbový byt, keby každý z nich prispieval sumou 200.- eur mesačne, náklady 800.- eur mesačne na jednoizbový byt by boli neakceptovateľné. Súd teda vychádzal z toho, že optimálnymi nákladmi pri štyroch ľuďoch by boli náklady zhruba 100.- eur na bývanie aj na stravu, tak ako je tomu u matky. Celkom teda náklady, ktoré súd akceptoval, predstavujú sumu 510,45 eur pri odpočítaní príjmov a výdavkov teda otcovi zostáva ešte zhruba 200.- eur mesačne na bežné výdavky, z čoho samozrejme otec platí ako preukázal splátky úveru v sume 127,93 a 151,65 eur čo dohromady predstavuje sumu 179,58 eur. Tieto náklady však nie je možné akceptovať ako náklady nevyhnutné. Otec si zvýšil svoje majetkové pomery tým, že postavil rodinný dom. Tieto skutočnosti treba zohľadniť aj napriek tomu, že tento rodinný dom otec neobýva a v podstate bývanie v rodinnom dome pre jedného dospelého človeka nie je bežným štandardom a teda aj splátky úveru, ktorý spláca a ktorý bol poskytnutý na kúpu tohto rodinného domu, súd nemohol akceptovať ako výdavky, pričom vychádzal z § 62 ods. 5 ZoR s tým, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Tieto iné výdavky spočívajúce v splátkach úveru v celkovej sume 179,58 eur súd nemohol akceptovať ako výdavky nevyhnutné, lebo len zvyšujú životnú úroveň otca spôsobom zlepšenia jeho majetkových pomerov premietnutejších sa do vlastníctva rodinného domu. Súd bol toho názoru, že keďže vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami, tak tieto výdavky by bolo optimálne vynaložiť na výživu maloletého dieťaťa a aj vzhľadom na tieto skutočnosti súd výživné vo výške 100.- eur

mesačne na maloleté dieťa považoval za spravodlivé a v možnostiach a schopnostiach otca maloletého dieťaťa.

Zameškané výživné súd určoval odo dňa narodenia maloletého dieťaťa, teda od 22.3.2013, pričom rozsudok bol vyhlásený 13.12.2013, kedy už bolo splatné aj výživné na mesiac december a teda výživné zameškané určoval za obdobie od 22.3.2013 do 31.12.2013. Zhodnými výpoveďami rodičov bolo preukázané, že doteraz otec na výživnom zaplatil 5-krát po 50.- eur teda 250.- eur. Pri určenej vyživovacej povinnosti 100.- eur mesačne späťne, na deň potom pripadá výživné vo výške 3,30 eur, následne potom na 10 dní do konca mesiaca marec 2013 pripadá 33.- eur a na mesiac apríl až december 2013, teda celkom 9 mesiacov pripadá suma 900.- eur, celkom teda výživné za obdobie od 22.3.2013 do 31.12.2013 predstavuje sumu 933.- eur. Po odrátaní už zaplateného výživného 250.- eur, potom dlh na výživnom za toto obdobie predstavuje sumu 683.- eur. Súd vzhľadom na deklarovанú finančnú situáciu otca povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 20.- eur mesačne. Pre prípad neplnenia splátkovej povinnosti súd rozhodol, že otec stratí výhodu splátok a jeho dlh voči oprávnenému sa stane splatným jednorázovo.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 O.s.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (trojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. § 207 ods. 1 OSP vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).